

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

THE WORLD BANK

BRITISH
COUNCIL

Вища освіта

Програма професійного розвитку академічних менеджерів

Модуль 1 – Роль університетів у контексті суспільних трансформацій

Сесія 2 – Розмова про політику

Розробник:

Дарія Щеглюк,
Магістр права, Магістр управління навчальним закладом,
Керівник Відділу забезпечення якості освіти,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
dariia.shchegliuk@knu.ua

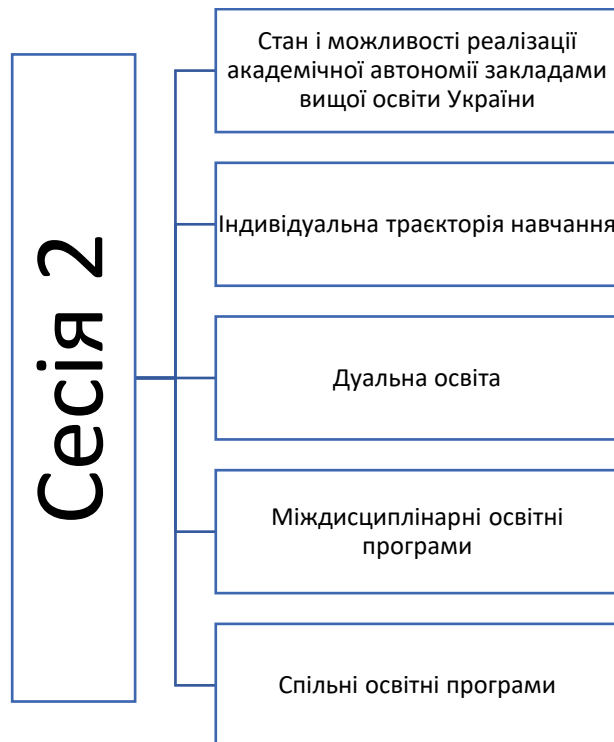
*"Усі майнові права на матеріали належать Міністерству освіти і науки України.
Використання матеріалів дозволяється виключно в освітніх та некомерційних цілях.
Будь-яке відтворення, поширення або використання на комерційній основі без
дозволу Міністерства освіти і науки України заборонене"*

Зміст

Сесія 2 – Структура змісту	3
Законодавство України у вищій освіті	4
Автономія закладів вищої освіти України	6
Міждисциплінарні освітні програми.....	8
Спільні освітні програми	10
Дуальна освіта	11
Індивідуальні траєкторії навчання	12
Зміни у стандартах вищої освіти	17

Сесія 2 – Структура змісту

Законодавство України у вищій освіті

Закони України

- Закон України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
- Закон України «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
- Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3642-20#Text>

Постанови та розпорядження Кабінету міністрів України

- Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти (розпорядження КМУ від 19.09.2018 N 660-p) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/660-2018-%D1%80#Text>
- План заходів з реалізації Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти (КМУ від 3 квітня 2019 N 214) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2019-%D1%80#Text>
- Постанова КМУ від 30 серпня 2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-%D0%BF#Text>
- Постанова КМУ від 06 вересня 2024 р. № 1029 «Про реалізацію експериментального проекту щодо розвитку автономії деяких закладів вищої освіти» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1029-2024-%D0%BF#Text>
- Постанова КМУ від 15 вересня 2021 р. N 956 «Про затвердження Порядку присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/956-2021-%D0%BF#Text>
- Постанова КМУ від 3 травня 2024 р. № 507 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації науково-педагогічних і наукових кадрів» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/507-2024-%D0%BF#Text>
- Постанова КМУ від 25 жовтня 2024 р. N 1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1223-2024-%D0%BF#Text>
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text>

Накази Міністерства освіти і науки України

- Накази МОН України від 15.10.2019 № 1296 із змінами від 15.09.2021 №991 «Щодо запровадження пілотного проекту у закладах фахової передвищої та вищої освіти з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» <https://mon.gov.ua/npa/shodo-zaprovadzhennya-pilotnogo-proektu-u-zakladah-fahovoyi-peredvishoyi-ta-vishoyi-osviti-z-pidgotovki-fahivciv-za-dualnoyu-formoyu-zdobuttya-osviti>
- Наказ МОНУ від 01.02.2021 № 128 «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-21#Text>
- Наказ МОН України від 13.04.2023 за № 426 «Про затвердження Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0929-23#Text>
- Наказ МОНУ від 07.02.2024 № 134 «Про затвердження Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0509-24#Text>
- Наказ МОНУ від 15 травня 2024 року № 686 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (зареєстрований у Міністерстві юстиції України 04 липня 2024 року за № 1013/42358)» <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-polozhennia-pro-akredytatsiiu-osvitnikh-prohram-za-iakymy-zdiisniuietsia-pidhotovka-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-zareiestrovanyi-u-ministerstvi-iustytzii-ukrainy-04-lypnia-2>

5

Інші документи Міністерства освіти і науки України

- Проект наказу про внесення змін до Вимог до міждисциплінарних програм
- Проект методичних рекомендацій щодо реалізації узгоджених спільних освітніх програм та видачі спільних (подвійних) дипломів <https://mon.gov.ua/news/mon-proponuie-do-hromadskoho-obhovorennia-proiekt-metodychnykh-rekomendatsii-shchodo-realizatsii-uzghodzhennykh-spilnykh-osvitnikh-prohram-ta-vydachi-spilnykh-podviinykh-dyplomiv>
- Лист МОН України «Про запровадження базової військової підготовки»

Автономія закладів вищої освіти України

Постанова КМУ від 06 вересня 2024 р. № 1029 «Про реалізацію експериментального проекту щодо розвитку автономії деяких закладів вищої освіти»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1029-2024-%D0%BF#Text>

- Метою експериментального проекту є посилення ролі наглядової ради закладу вищої освіти, що бере участь в експериментальному проекті, у розв'язанні перспективних завдань розвитку такого закладу, залученні фінансових ресурсів для забезпечення його діяльності з основних напрямів розвитку і здійсненні контролю за використанням зазначених ресурсів, в ефективній взаємодії закладу вищої освіти з державними органами та органами місцевого самоврядування, науковою громадськістю, суспільно-політичними організаціями та суб'єктами господарської діяльності з питань розвитку та підвищення якості освітньої діяльності і конкурентоспроможності закладу вищої освіти.

Постанова КМУ від 30 серпня 2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-%D0%BF#Text>

- Крім внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, для кожної спеціальності визначено рівень освіти, за яким здійснюється підготовка за спеціальністю.
- Також визначено коди для формування різних міждисциплінарних програм та коди відповідних міждисциплінарних галузей, що охоплюють одну або декілька галузей знань згідно з Міжнародною стандартною класифікацією освіти.

Постанова КМУ від 15 вересня 2021 р. N 956 «Про затвердження Порядку присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/956-2021-%D0%BF#Text>

Постанова КМУ від 15 вересня 2021 р. N 956 «Про затвердження Порядку присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/956-2021-%D0%BF#Text>

- За закладами освіти закріплюється право присвоювати професійні кваліфікації за результатами здобуття формальної освіти (без набуття таким закладом освіти статусу кваліфікаційного центру) та визначаються умови такого присвоєння.
- Україна узгоджує свої правила і норми, що діють у сфері кваліфікацій, з визнаними міжнародними документами у сфері кваліфікацій: Європейська рамка кваліфікацій, Рамка кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти, Міжнародна стандартна класифікація освіти, Міжнародна стандартна класифікація професій, Європейська класифікація навичок/компетентностей, кваліфікацій та професій (ESCO).

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text>

Лист МОН України «Про запровадження базової військової підготовки»

- Запроваджена освітня компонента, яка є обов'язковою для певної категорії здобувачів освіти (але не для всіх) тому ЗВО повинні включити її до вибіркової складової і забезпечити обов'язково включення цієї дисципліни до індивідуальних навчених планів всіх тих для кого вона обов'язкова згідно Закону.

Міждисциплінарні освітні програми

Наказ МОНУ від 01.02.2021 № 128 «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-21#Text>

Проект наказу про внесення змін до Вимог до міждисциплінарних програм (2025 р.)

Міждисциплінарні освітні програми стають одним з основних інструментів формування індивідуальних освітніх траєкторій.

Вперше міждисциплінарні освітні програми поширені на всі рівні вищої освіти, визначені «міждисциплінарна предметна область», документи про освіту та права випускників, стандарти вищої освіти, прийом на навчання на такі програми і переведення з них. Але пряма заборона на створення міждисциплінарних програм в межах спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

Випускникам міждисциплінарних освітніх програм присуджується ступінь вищої освіти із зазначенням її назви, але без зазначення в кваліфікації спеціальностей, що входять до предметної області міждисциплінарної освітньої програми.

Міждисциплінарні освітні програми можуть створюватися на всіх рівнях вищої освіти в межах відповідної міждисциплінарної предметної області.

- Міждисциплінарна предметна область формується на перетині широких та/або деталізованих предметних областей.
- До міждисциплінарної предметної області не можуть включатись спеціальності, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання згідно з Переліком спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 22 травня 2020 року № 673, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 09 червня 2020 року за № 502/34785 (із змінами).

Також визначено види міждисциплінарних програм:

- Поеднані – міждисциплінарні предметні області яких об'єднують предметні області двох спеціальностей однієї або двох галузей знань.
- Поеднані міждисциплінарні освітні програми передбачають набуття компетентностей (результатів навчання) з обох спеціальностей, що формують міждисциплінарну предметну область.
- Комбіновані – міждисциплінарні предметні області яких формуються з вибраних складових предметних областей трьох-п'яти спеціальностей однієї чи різних галузей знань.
- Комбіновані міждисциплінарні освітні програми передбачають синергетичний ефект від набуття як споріднених, так і різних за змістом, але взаємодоповнюючих компетентностей (результатів навчання).
- Галузеві – міждисциплінарні предметні області яких об'єднують предметні області всіх або частини спеціальностей однієї галузі знань.
- Галузеві міждисциплінарні освітні програми передбачають відтермінований вибір спеціальності. Заклад вищої освіти спрямовує здобувачів освіти на набуття спільних (за наявності) або споріднених за змістом компетентностей з подальшим опануванням вибіркового блоку компетентностей за певною спеціальністю або переведення здобувача освіти на освітню програму з спеціальності.

Спільні освітні програми

Проект методичних рекомендацій щодо реалізації узгоджених спільних освітніх програм та видачі спільних (подвійних) дипломів <https://mon.gov.ua/news/mon-proponuie-do-hromadskoho-obhovorennia-proiekt-metodychnykh-rekomendatsii-shchodo-realizatsii-uzghodzhennykh-spilnykh-osvitnikh-prohram-ta-vydachi-spilnykh-podviinykh-dyplomiv>

- Реалізація спільних освітніх програм сприяє посиленню співпраці між закладами України і закладами інших країн та напрацювання універсальних заходів із забезпечення якості вищої освіти, які відповідають вимогам законодавства країн, університети яких беруть участь у реалізації таких програм.
- Мета Методичних рекомендацій – скерувати заклади вищої освіти щодо реалізації узгоджених спільних освітніх програм і видачі спільних (подвійних) дипломів (далі – спільні програми) на основі європейського досвіду.
- Методичні рекомендації ґрунтуються на актуальній інформації, що знаходиться у відкритому доступі.
- Об'єднуючи в собі посилання на найновіші джерела інформації та рекомендації щодо належної практики, Методичні рекомендації сприятимуть розвитку експертизи розробників і гарантів спільних програм.
- Методичні рекомендації не є обов'язковими до виконання, але вони пропонують поради для працівників закладів вищої освіти щодо різних питань, які необхідно враховувати при розробленні та реалізації спільних програм.
- Структура розділів Методичних рекомендацій відповідає переліку тих питань, які необхідно взяти до уваги при розробленні та реалізації спільної програми.
- Основні виклики, з якими стикаються заклади вищої освіти при розробленні та реалізації спільних програм, пов'язані з фінансуванням, забезпеченням стійкості спільної програми, відмінностями між закладами консорціуму щодо тривалості навчання, визнання результатів навчання і перезарахування відповідних кредитів ЄКТС, акредитації та вимог до мовної компетентності.
- Описана законодавча база, описано процедуру спільного розроблення та узгодження програм, їх маркетинг, вступ і зарахування, робота зі студентами, моделі управління такими програмами, фінансовий менеджмент, забезпечення їх якості та акредитація, а також визнання.

Дуальна освіта

Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти (розпорядження КМУ від 19.09.2018 N660-р) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/660-2018-%D1%80#Text>

План заходів з реалізації Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти (КМУ від 3 квітня 2019 N214) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2019-%D1%80#Text>

Накази МОН України від 15.10.2019 № 1296 із змінами від 15.09.2021 № 991 «Щодо запровадження пілотного проєкту у закладах фахової передвищої та вищої освіти з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» <https://mon.gov.ua/npa/shodo-zaprovadzhennya-pilotnogo-proektu-u-zakladah-fahovoyi-peredvishoyi-ta-vishoyi-osviti-z-pidgotovki-fahivciv-za-dualnoyu-formoyu-zdobuttya-osviti>

Наказ МОН України від 13.04.2023 за № 426 «Про затвердження Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0929-23#Text>

Постанова КМУ від 3 травня 2024 р. № 507 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації науково-педагогічних і наукових кадрів» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/507-2024-%D0%BF#Text>

11

- Затверджений МОН порядок врегулював можливість формування окремого навчального плану за дуальною формою здобуття освіти в межах традиційних освітніх програм.
- Встановлено мінімальні вимоги щодо частини освітньої програми, яка повинна бути опанована на робочому місці.
- Питання розвитку цієї форми здобуття освіти практично повністю залежить від згоди роботодавців взяти на себе витрати, пов'язані як з викладанням здобувачу освітніх компонентів, так із оплатою праці здобувача за весь період навчання за планом дуальної освіти.

Індивідуальні траєкторії навчання

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3642-20#Text>

Наказ МОНУ від 07.02.2024 № 134 «Про затвердження Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0509-24#Text>

Щодо здобувачів вищої освіти

- **Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти** - персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача вищої освіти, що ґрунтується на виборі здобувачем вищої освіти освітніх програм, суб'єктів освітньої діяльності, що їх реалізують, форм і строку здобуття освіти, освітніх компонентів.
- У вищій освіті індивідуальна освітня траєкторія включає, зокрема, послідовність здобуття освітніх кваліфікацій, академічну мобільність, визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти тощо.
- Індивідуальна освітня траєкторія формується здобувачем вищої освіти з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду.
- Більш чітко сформульовані права здобувачів на формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом збільшення або зменшення кількості кредитів на опанування освітньої програми (темп навчання).
- Більше чітко сформульовано права здобувачів на пере зарахування результатів навчання з формальної, неформальної та інформальної освіти.

Права здобувачів вищої освіти

- Вибір освітніх компонентів у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою (не менше ніж 10 відсотків для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання).
- При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати освітні компоненти, що пропонуються для інших освітніх програм та рівнів вищої освіти, відповідно до положення про організацію освітнього процесу в закладі вищої освіти;
- Навчання одночасно за декількома освітніми програмами, а також у декількох закладах вищої освіти, за умови здобуття тільки однієї кваліфікації вищої освіти за кожним рівнем за кошти державного (місцевого) бюджету.

- Зарахування освітніх компонентів і кредитів ЄКТС унаслідок визнання закладом вищої освіти результатів навчання, здобутих за освітніми програмами фахової передвищої та вищої освіти, результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, результатів виконання програм внутрішньої та міжнародної академічної мобільності, в інших випадках відповідно до законодавства. Визнання результатів навчання здійснюється закладом вищої освіти відповідно до розробленої та затвердженої ним процедури.
- Зміна строку навчання за освітньою програмою. Строк навчання може бути збільшено або зменшено. Прискорення темпу навчання (80 кредитів за рік) веде до зменшення строку навчання. Уповільнення темпу навчання (30 кредитів на рік) веде до збільшення строку навчання. Строк навчання здобувача вищої освіти за освітньою (міждисциплінарною освітньою) програмою може бути скорочено не більше ніж на 25 відсотків протягом строку навчання з обов'язковим своєчасним і успішним проходженням усіх контрольних заходів (крім визнання результатів попередньої формальної освіти).

Щодо обов'язків закладу вищої освіти у сприянні формуванні індивідуальної освітньої траєкторії. Права закладу вищої освіти на визначення шляхів, процедур і вимог щодо реалізації здобувачем своїх прав

- Усі набуті здобувачем освіти права не можуть бути реалізовані самі по собі.
- Вони реалізуються через правила і процедури, запроваджені у ЗВО, які з одного боку зобов'язані допомогти здобувачам у формуванні освітньої траєкторії, а з іншого боку не має права відхилитися від вимог щодо забезпечення якості освіти.

13

Визнання результатів навчання

Стаття 32. ч.2.

1) самостійно або разом з іншими закладами освіти, науковими установами, підприємствами, іншими юридичними особами розробляти та реалізовувати освітні програми в межах ліцензії, визначати відповідні спеціалізації, предметні спеціальності;

2) самостійно визначати форми здобуття освіти, форми організації освітнього процесу та види навчальних занять";

6¹) здійснювати визнання результатів навчання, здобутих за освітніми програмами фахової передвищої та вищої освіти, результатів академічної мобільності у визначеному цими закладами порядку;

6²) здійснювати визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти, у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки;

10) самостійно запроваджувати спеціалізації, предметні спеціальності, визначати зміст і програми освітніх компонентів;

11) присуджувати освітні та професійні кваліфікації здобувачам вищої освіти, які успішно пройшли передбачені законодавством процедури атестації після завершення навчання за відповідними освітніми програмами.

Розширення прав закладу вищої освіти щодо формування освітніх програм, у т. ч. з присвоєнням професійних кваліфікацій. Підвищення відповідальності закладів вищої освіти

- У межах спеціальності ЗВО самостійно визначає програмні результати навчання, таким чином маючи можливість фокусувати освітню програму за певною потребою. Напрямком тощо.
- ЗВО отримали більше можливостей для формування міжгалузевих програм.
- ЗВО отримали більше можливості щодо форм навчання здобувачів і форм підсумкової атестації.
- Закріплено право ЗВО присвоювати професійні кваліфікації.

Нові вимоги до структури і змісту освітніх програм

Стаття 9¹ Освітні програми

1. Опис освітньої програми повинен містити:

- назву освітньої програми;
- рівень вищої освіти;
- галузь знань (галузі знань, за потреби - для міждисциплінарних освітніх програм);
- спеціальність (спеціальності - для міждисциплінарних освітніх програм);
- спеціалізацію або предметну спеціальність (за наявності);
- опис предметної області;
- цілі освітньої програми;
- тип освітньої програми (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча);
- тип диплома (спільний (подвійний) диплом) (за наявності);
- найменування партнера за узгодженою спільною освітньою програмою (за наявності);
- мову (мови) викладання;
- кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми;
- форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них;
- вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою (відповідно до стандартів вищої освіти);
- компетентності та програмні результати навчання, які дають право на присудження/присвоєння визначеної освітньою програмою освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій); форму (форми) атестації здобувачів вищої освіти; перелік обов'язкових освітніх компонентів, їх логічну послідовність;
- можливості працевлаштування за здобутою освітою;
- процедури присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння).

Методичні рекомендації щодо реалізації узгоджених спільних освітніх програм та видачі спільних (подвійних) дипломів затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

2. Заклади вищої освіти (наукові установи) самостійно розробляють і затверджують освітні програми з урахуванням вимог до відповідного рівня вищої освіти, встановлених законодавством, та вимог стандартів вищої освіти. Заклади вищої освіти (наукові установи) можуть самостійно запроваджувати спеціалізації, предметні спеціальності.

3. Міждисциплінарні освітні програми можуть створюватися на всіх рівнях вищої освіти в межах міждисциплінарної предметної області. Міждисциплінарні освітні програми забезпечують:

- досягнення визначених ними компетентностей, зокрема з числа передбачених стандартами вищої освіти спеціальностей, що утворюють міждисциплінарну предметну область;
- набуття компетентностей і результатів навчання відповідного рівня вищої освіти, визначеного частиною першою статті 5 цього Закону, та відповідного кваліфікаційного рівня, визначеного Національною рамкою кваліфікацій.
- На кожному рівні вищої освіти до міждисциплінарної предметної області не можуть включатися спеціальності, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

4. Особи, які здобули вищу освіту за міждисциплінарною освітньою програмою, користуються правами, передбаченими для осіб, які здобули освіту такого самого рівня за галузями та спеціальностями, що утворюють міждисциплінарну предметну область, якщо інше не передбачено законодавством.

5. Розрахунковий строк виконання освітньої програми за денною або дуальною формою здобуття вищої освіти визначається відношенням її обсягу в кредитах ЄКТС до розрахункового навчального навантаження здобувача вищої освіти протягом одного навчального року за денною або дуальною формою здобуття вищої освіти. Розрахунковий строк виконання освітньої програми за іншими, крім денної та дуальної, формами здобуття вищої освіти визначається закладом вищої освіти. Для осіб, які здобувають вищу освіту за кошти державного (регіонального) замовлення, строк навчання може бути збільшеним на 25 відсотків порівняно з розрахунковим строком виконання освітньої програми за денною або дуальною формою здобуття вищої освіти.

Збільшення строку навчання за денною або дуальною формою здобуття вищої освіти порівняно з розрахунковим строком виконання освітньої програми допускається з дня скасування або припинення воєнного стану

6. Назви освітніх програм у межах спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, встановлюються стандартами вищої освіти. Назви інших освітніх програм встановлюються закладами вищої освіти і можуть містити ключові слова предметної області спеціальності (спеціалізації, предметної спеціальності) або міждисциплінарної предметної області, а також професійних кваліфікацій у разі їх присвоєння. У назві освітньої програми не можуть використовуватися повністю або частково назви інших спеціальностей та галузей знань, освітніх програм у межах спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, а також професійних кваліфікацій, для яких законодавством передбачено здобуття вищої освіти з іншої спеціальності та/або освіти іншого рівня.

7. Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, повинні забезпечити виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітня програма може передбачати можливість присвоєння додаткових декількох професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибірових освітніх компонентів. Здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох професійних кваліфікацій"; до 1 січня 2030 року в разі відсутності професійного стандарту присвоєння професійної кваліфікації може здійснюватися закладами вищої освіти за погодженням із Національним агентством кваліфікацій у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України

Стаття 10

16

6. Заклад вищої освіти на підставі відповідної освітньої програми розробляє навчальний план, що визначає обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання

На основі навчального плану у визначеному закладом вищої освіти порядку для кожного здобувача вищої освіти розробляються та затверджуються індивідуальні навчальні плани на кожний рік навчання.

Індивідуальний навчальний план може передбачати річне навчальне навантаження в обсязі не менше 30 і не більше 80 кредитів ЄКТС для початкового рівня (короткого циклу), першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

Індивідуальний навчальний план формується з урахуванням вимог освітньої програми щодо вивчення її обов'язкових компонентів, освітньої політики закладу вищої освіти та результатів особистого вибору здобувачем вибірових освітніх компонентів.

Обсяг навчального навантаження протягом навчального року здобувача вищої освіти, який навчається за державним (регіональним) замовленням, за кошти пільгових довгострокових кредитів для здобуття вищої освіти, не може бути меншим, ніж передбачений навчальним планом закладу вищої освіти на відповідний рік навчання.

Індивідуальний навчальний план є обов'язковим до виконання здобувачем вищої освіти";

Зміни у стандартах вищої освіти

Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу” (23.04.2024 р.)

Публікація документа від 16.05.2024 (набуття чинності – 16.08.2024 р.)

Зміни до ЗУ “Про вищу освіту”

Стаття 10:

"3. Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

- 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти за відповідною спеціальністю (для третього рівня вищої освіти- обсяг освітньої складової освітньо-наукової/освітньо-творчої програми);
- 2) мінімальний обсяг практичної підготовки для освітньо-професійних програм;
- 3) опис предметної області, що містить: інформацію про об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності; теоретичний зміст; методи, методики та технології, необхідні для практичного використання; інструменти та обладнання, які випускник повинен вміти використовувати у своїй професійній діяльності;
- 4) вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;
- 5) перелік обов'язкових компетентностей випускника;
- 6) форму (форми) атестації здобувачів вищої освіти;
- 7) додаткові вимоги та обмеження (за наявності) для міждисциплінарних освітніх програм;
- 8) вимоги законодавства та/або професійних стандартів, необхідні для здобуття відповідних професійних кваліфікацій (за наявності);"

Стаття 10: після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

"4. Стандарти вищої освіти можуть обмежувати перелік допустимих форм здобуття вищої освіти для окремих спеціальностей або освітніх програм із спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання".

5. У Стандартах вищої освіти спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, також визначаються назви відповідних освітніх програм та нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти за такими програмами, сформульований у термінах програмних результатів навчання, а також можуть міститися інші вимоги, передбачені директивами Європейського Союзу або міжнародними зобов'язаннями України чи відповідно до них, додаткові вимоги до правил прийому на навчання, зокрема, щодо здобутої освіти, структури освітньої програми, організації освітнього процесу та атестації здобувачів вищої освіти."

Наказ МОН України № 593 від 28.05.2021	- перезарахування з рівня ФМБ не більш як 60 кредитів ЄКТС
Наказ МОН України № 26 від 13.01.2022	Запровадження підсумкової атестації у формі ЄДКІ за спеціальностями: - 125 Кібербезпека (ОР бакалавр) - 224 Технології медичної діагностики та лікування (ОР бакалавр)
Наказ МОН України №1583 від 29.12.2023	Додаткові компетентності до стандартів спеціальностей: - 053 Психологія (ОР бакалавр): СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання); СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т. ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни); СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту; «ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання); ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни). - 222 Медицина (ОР магістр): СК11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, включаючи систему раннього втручання; РН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання.
Наказ МОН України №1583 від 29.12.2023	- 231 Соціальна робота (ОР бакалавр): СК 9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів, в тому числі на етапі раннього втручання; СК11 Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, тендерних, етнічних та інших особливостей, в тому числі на етапі раннього втручання; РН7 Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань, в тому числі на етапі раннього втручання; РН12 Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності, в тому числі на етапі раннього втручання; РН20 Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання, в тому числі на етапі раннього втручання. - 231 Соціальна робота (ОР магістр): СК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання; РН10 Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати раннє втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи

Наказ МОН України №441 від 03.03.2024	Внести до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти такі зміни: частину шосту позиції «Загальні компетентності» розділу «V Перелік обов'язкових компетентностей випускника» доповнити третім абзацом такого змісту «здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності».
Наказ МОН України №842 від 13.06.2024	Внесення ЗК “здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності” до стандартів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальностями: 021, 027-029, 031-034, 035, 051-054, 061, 071-075, 081,091, 101-106, 111-113, 121-126, 161-162, 171-172, 193, 206, 222, 224, 231, 242, 281, 291-293
Наказ МОН України №230 від 04.03.2024	Предметні спеціалізації 014
Наказ МОЗ України МОЗ України 30.01.2024 № 156	Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів ВО ступеня магістра за спеціальністю 224 Технології медичної діагностики та лікування